

OVERVIEW OF RESEARCH ON RESOURCE MOBILIZATION AND RESOURCE MOBILIZATION MANAGEMENT FOR EARLY CHILDHOOD EDUCATION DEVELOPMENT

Lê Hoài Nam

Email: lehoainam_tc@yahoo.com

Ho Chi Minh City Department of
Education and Training
No. 66 - 68 Le Thanh Ton, District 1,
Ho Chi Minh City, Vietnam

Received: 18/02/2025

Revised: 27/3/2025

Accepted: 09/4/2025

Published: 20/4/2025

Abstract: Resources play a crucial role in the development of early childhood education. Without adequate resources, sustainable growth in this sector cannot be ensured. The development of early childhood education does not occur naturally but requires active resource mobilization. To mobilize resources effectively, strategic planning and innovative approaches are essential. Simultaneously, the management of resource mobilization must be strengthened to ensure efficient implementation. This article reviews domestic and international research on key issues: resource mobilization for educational development, resource mobilization for early childhood education and its management. A comprehensive review of these studies is essential to identify critical insights and research priorities. It also informs strategies to address existing challenges, contributing to the development of early childhood education in Vietnam by 2030, with a vision toward 2045.

Keywords: Resource, resource mobilization, resource mobilization management, early childhood education.

TỔNG QUAN CÁC NGHIÊN CỨU VỀ HUY ĐỘNG NGUỒN LỰC VÀ QUẢN LÝ HUY ĐỘNG NGUỒN LỰC PHÁT TRIỂN GIÁO DỤC MẦM NON

Lê Hoài Nam

Email: lehoainam_tc@yahoo.com

Sở Giáo dục và Đào tạo Thành phố Hồ Chí Minh
Số 66 - 68 Lê Thánh Tôn, Quận 1,
Thành phố Hồ Chí Minh, Việt Nam

Nhận bài: 18/02/2025

Chỉnh sửa xong: 27/3/2025

Chấp nhận đăng: 09/4/2025

Xuất bản: 20/4/2025

Tóm tắt: Nguồn lực có vai trò rất quan trọng đối với sự phát triển giáo dục mầm non. Nếu nguồn lực không đảm bảo, giáo dục mầm non không thể phát triển một cách vững chắc. Nguồn lực phát triển giáo dục mầm non không tự nhiên mà có mà cần được huy động. Để huy động nguồn lực một cách có hiệu quả, phải có chiến lược và cách tiếp cận sáng tạo; đồng thời phải tăng cường quản lý việc thực hiện hoạt động này. Bài báo tổng quan các nghiên cứu trong nước và ngoài nước về các vấn đề: Huy động nguồn lực phát triển giáo dục, huy động nguồn lực phát triển giáo dục mầm non, quản lý huy động nguồn lực phát triển giáo dục mầm non. Tổng quan các nghiên cứu về huy động nguồn lực và quản lý huy động nguồn lực phát triển giáo dục mầm non là rất cần thiết nhằm xác định những vấn đề cần tiếp thu và những nội dung cần tập trung nghiên cứu giải quyết, đáp ứng yêu cầu phát triển giáo dục mầm non ở nước ta đến năm 2030 và tầm nhìn đến năm 2045.

Từ khóa: Nguồn lực, huy động nguồn lực, quản lý huy động nguồn lực, giáo dục mầm non.

1. Đặt vấn đề

Giáo dục mầm non có vai trò đặc biệt quan trọng trong hệ thống giáo dục quốc dân và trong chiến lược phát triển nguồn nhân lực, phát triển con người Việt Nam. Chiến lược Phát triển giáo dục đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 đặt mục tiêu: “Tiếp tục duy trì, củng cố và nâng cao chất lượng phổ cập giáo dục mầm non cho trẻ em 5 tuổi; phấn đấu hoàn thành phổ cập giáo dục mầm non cho trẻ mẫu giáo. Phấn

đấu có 99,5% trẻ em mầm non đến trường được học 2 buổi/ngày. Chất lượng nuôi dưỡng, chăm sóc và giáo dục được nâng cao, đảm bảo trẻ em được phát triển toàn diện về thể chất, tình cảm, trí tuệ, thẩm mỹ, hình thành yếu tố đầu tiên của nhân cách, chuẩn bị vào học lớp 1...” (Chính phủ, 2024). Để thực hiện được mục tiêu này, giáo dục mầm non cần phải có một nguồn lực rất lớn về đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên; cơ sở vật chất và tài chính. Nguồn

lực có vai trò đặc biệt quan trọng trong phát triển giáo dục nói chung, giáo dục mầm non nói riêng; là điều kiện tiên quyết để nâng cao chất lượng giáo dục mầm non.

Tổng quan các nghiên cứu về huy động nguồn lực và quản lý huy động nguồn lực phát triển giáo dục mầm non có ý nghĩa quan trọng. Thông qua tổng quan, có thể thấy được tình hình nghiên cứu ở trong nước cũng như ở nước ngoài về vấn đề huy động và quản lý huy động nguồn lực phát triển giáo dục mầm non; xác định những vấn đề cần tiếp thu và những nội dung cần tập trung nghiên cứu giải quyết, đáp ứng yêu cầu phát triển giáo dục mầm non ở nước ta đến năm 2030 và tầm nhìn đến năm 2045.

2. Phương pháp nghiên cứu

Thực hiện nghiên cứu này, tác giả đã sử dụng một số phương pháp nghiên cứu lí luận như: Phân tích - tổng hợp lí thuyết, khái quát hóa các nhận định độc lập để tổng quan các nghiên cứu trên thế giới và ở trong nước về huy động và quản lý huy động nguồn lực phát triển giáo dục mầm non.

3. Kết quả nghiên cứu

3.1. Các nghiên cứu về huy động nguồn lực phát triển giáo dục

a. Tầm quan trọng của huy động nguồn lực đối với phát triển giáo dục

Tác giả Molefe cho rằng, huy động nguồn lực là một phần quan trọng của kế hoạch và luôn phải là bước đầu tiên khi bắt tay vào các dự án giáo dục. Do đó, cần phải thực hiện một cách có hệ thống, theo chiến lược huy động nguồn lực với các bước cụ thể (Molefe, C., 2017).

Theo tác giả Suwartono, việc huy động nguồn lực có ý nghĩa quan trọng đối với bất kì tổ chức kinh tế - xã hội và giáo dục nào, khi nguồn lực của nhà nước chưa đảm bảo. Để có các nguồn lực này, cần có các phương pháp huy động hiệu lực và hiệu quả (Suwartono, T., 2019).

Khi nghiên cứu về huy động và phân bổ nguồn lực trong giáo dục, tác giả Wambua nhấn mạnh, để các trường học đảm bảo sự thành công của tất cả học sinh, điều quan trọng là huy động, phân bổ các nguồn lực giảng dạy và học tập giữa các môn học khác nhau trong chương trình giảng dạy. Đối với bất kì môn học nào, việc giảng dạy và học tập đều cần đến các nguồn lực liên quan để đáp ứng các mục tiêu do Bộ Giáo dục đặt ra. Không có chương trình giảng dạy nào có thể được triển khai hiệu quả nếu không có sẵn các nguồn lực giảng dạy và học tập cần thiết. Trong bất kì hệ thống giáo dục nào cũng cần có nguồn lực cung cấp cho trẻ (Wambua, A.W., 2015).

Ở trong nước, tác giả Nguyễn Tiến Hùng nhấn mạnh, nguồn lực đóng vai trò hết sức quan trọng đối với việc thực hiện các mục tiêu và chiến lược phát triển cơ sở giáo dục. Vì vậy, huy động nguồn lực bên trong và bên ngoài cơ sở giáo dục được coi là chìa khóa để phát triển cơ sở giáo dục (Nguyễn Tiến Hùng, 2019). Đồng quan điểm với tác giả Nguyễn Tiến Hùng, tác giả Trịnh Thu cho rằng, phát triển giáo dục cần ưu tiên đảm bảo điều kiện cơ sở vật chất và nguồn lực tài chính. Do đó, việc huy động nguồn lực để phát triển giáo dục có ý nghĩa quan trọng và là nhiệm vụ thường xuyên, lâu dài của từng cơ sở giáo dục và của cả hệ thống giáo dục (Trịnh Thu, 2024).

b. Sự tham gia của cộng đồng và các bên liên quan vào huy động nguồn lực cho giáo dục

Theo tác giả Aref, cộng đồng giữ vai trò không thể thiếu được trong phát triển giáo dục nói chung, huy động nguồn lực cho giáo dục nói riêng. Trong điều kiện nguồn lực của chính phủ dành cho giáo dục còn hạn chế thì việc huy động nguồn lực từ cộng đồng càng có ý nghĩa đặc biệt quan trọng. Cộng đồng không chỉ tham gia vào việc huy động nguồn lực cho giáo dục mà bản thân cộng đồng cũng là một nguồn lực của giáo dục. Tuy nhiên, hiện nay, ở các nước thế giới thứ ba, sự tham gia của cộng đồng vào việc huy động nguồn lực cho giáo dục còn có một số rào cản về quan niệm, nội dung, cách thức huy động nguồn lực cần được dỡ bỏ (Aref, A., 2010).

Ở một khía cạnh khác, các tác giả Grace, Abuya, Amolo đề cập tới sự tham gia của các bên liên quan vào huy động nguồn lực cho giáo dục. Theo các tác giả này, các bên liên quan ở đây bao gồm: Người học và cha mẹ người học, các tổ chức kinh tế - xã hội, nhà tuyển dụng... Các bên liên quan tham gia huy động nguồn lực cho giáo dục thông qua xây dựng, phát triển chương trình giáo dục; lập kế hoạch nghiên cứu khoa học; hỗ trợ các hoạt động thực hành, thí nghiệm, trải nghiệm (Grace, O.N., Abuya, I.O. & Amolo, P.O., 2020).

Ở trong nước, tác giả Trịnh Văn Hà cho rằng, sự tham gia của cộng đồng và các bên liên quan vào huy động nguồn lực là con đường quan trọng giúp hệ thống giáo dục từ một thiết chế hành chính trở thành một thiết chế xã hội; tạo dựng tiền đề để mọi người dân được hưởng thụ thành quả của giáo dục, đồng thời có nghĩa vụ, trách nhiệm xây dựng, phát triển sự nghiệp giáo dục. Sự tham gia tích cực của cộng đồng và các bên liên quan đóng góp đáng kể nguồn lực vào việc nâng cao hiệu suất của hệ thống giáo dục và đào tạo ở mọi cấp học, không chỉ về mặt số lượng mà còn về chất lượng. Điều này đáp ứng một cách đa dạng và phong phú cho nhu cầu học tập đa chiều của cộng

đồng, đồng thời hỗ trợ sự phát triển toàn diện của cá nhân. Cộng đồng và các bên liên quan không chỉ tham gia cung cấp nguồn lực vật chất, tài chính mà cả kiến thức, kinh nghiệm để xây dựng nền giáo dục hội nhập quốc tế nhưng vẫn giữ được bản sắc, giá trị con người Việt Nam (Trịnh Văn Hà, 2024).

c. Chiến lược và cách tiếp cận huy động nguồn lực cho giáo dục

Các tác giả Evelyn, Nzokurum & Agabi cho rằng, để huy động nguồn lực tài chính cho giáo dục bền vững cần có những cách tiếp cận sáng tạo. Theo các tác giả này, trong bối cảnh giáo dục hiện đại, tính sẵn có và sử dụng hiệu quả các nguồn lực là yếu tố quan trọng để đảm bảo chất lượng giáo dục cho tất cả mọi người. Huy động và sử dụng nguồn lực là hai khái niệm chính đóng vai trò quan trọng trong việc cải thiện hệ thống giáo dục trên toàn cầu, đặc biệt là ở các nước đang phát triển, nơi khả năng tiếp cận giáo dục thường không đồng đều. Quá trình này không chỉ bao gồm việc đảm bảo các nguồn lực cần thiết mà còn đảm bảo việc sử dụng hiệu quả các nguồn lực này để đáp ứng các nhu cầu đa dạng của người học, nhà giáo dục và các tổ chức. Từ đó, các tác giả đề xuất chiến lược huy động và sử dụng các nguồn lực giáo dục, nhấn mạnh tầm quan trọng của chính sách tài chính, đào tạo giáo viên, phát triển cơ sở hạ tầng và sự tham gia của cộng đồng (Evelyn, N.T., Nzokurum J. C. & Agabi, O. G., 2024).

Theo Samuel & Chioma, nguồn lực cho giáo dục có thể huy động từ Chính phủ, quan hệ đối tác công tư (PPP), đóng góp của cộng đồng. Ở từng nguồn lực, cần có chiến lược huy động phù hợp. Đối với nguồn tài trợ của chính phủ (cấp quốc gia, tiểu bang và địa phương) cần đảm bảo giáo dục nhận được nguồn tài trợ này một cách đầy đủ, nhanh chóng, bình đẳng thông qua cải cách chính sách, phân bổ ngân sách và ưu tiên giáo dục trong các kế hoạch phát triển quốc gia. Đối với nguồn lực từ quan hệ đối tác công tư (tổ chức công và các tổ chức tư nhân) cần mang lại cả nguồn tài chính và chuyên môn để cải thiện cơ sở hạ tầng, công nghệ và đào tạo giáo viên; góp phần phát triển các hệ thống giáo dục bền vững và hiệu quả hơn. Đối với đóng góp của cộng đồng, cần huy động nguồn lực từ việc gây quỹ tại địa phương, các chương trình tình nguyện và các dự án phát triển do cộng đồng thúc đẩy tập trung vào việc cải thiện cơ sở vật chất trường học và hỗ trợ nhu cầu học tập của học sinh (Samuel, N.E. & Chioma, U., 2024).

3.2. Các nghiên cứu về huy động nguồn lực phát triển giáo dục mầm non

a. Sự cần thiết phải huy động nguồn lực cho phát triển giáo dục mầm non

Theo UNICEF, có ít nhất 175 triệu trẻ em (chiếm 50 % dân số trong độ tuổi mầm non của thế giới) không được ghi danh vào các chương trình mầm non. Nguyên nhân chính là do giáo dục mầm non ở các quốc gia này chưa được đầu tư nguồn lực một cách thỏa đáng. Vì thế, UNICEF kêu gọi các chính phủ cam kết ít nhất 10% ngân sách giáo dục quốc gia của họ để mở rộng quy mô giáo dục, trong đó có giáo dục mầm non. Nguồn lực đầu tư cho giáo dục mầm non cần tập trung vào đào tạo, bồi dưỡng giáo viên, các tiêu chuẩn chất lượng và mở rộng công bằng. UNICEF nhấn mạnh, giáo dục mầm non chất lượng là một trong những khoản đầu tư tốt nhất hiện có để đảm bảo thành công trong tương lai của trẻ em ngày nay và những thế hệ sau. Giáo dục mầm non phổ cập chất lượng tốt sẽ mang lại lợi ích to lớn cho trẻ em, gia đình, hệ thống giáo dục và toàn xã hội. Ở nhiều quốc gia và hoàn cảnh khác nhau, trẻ được trang bị giáo dục mầm non chất lượng sẽ được chuẩn bị tốt hơn cho quá trình chuyển đổi lên tiểu học. Giáo dục mầm non tạo tiền đề cho sự chuyển đổi tích cực về kết quả học tập trong suốt cuộc đời của trẻ. Vì thế, đầu tư cho giáo dục mầm non là đầu tư vào các cơ hội học tập chất lượng từ sớm, nâng cao hiệu quả về mặt chi phí, giảm thiểu các nỗ lực khắc phục và nguồn lực để bù đắp cho việc học đã mất (UNICEF, 2019).

Tác giả Woldehanna xem xét sự cần thiết phải huy động nguồn lực cho phát triển giáo dục mầm non từ góc độ bất bình đẳng về cơ hội được đến trường mẫu giáo của trẻ ở các nước đang phát triển. Theo tác giả, với sự chênh lệch đáng kể về thu nhập của gia đình, vị trí địa lý và trình độ học vấn của cha mẹ nên chỉ có một phần tư trẻ em trong độ tuổi mẫu giáo có điều kiện tham gia giai đoạn giáo dục quan trọng này. Mặc dù giáo dục mầm non rất quan trọng nhưng đầu tư công vào lĩnh vực này hiện rất hạn chế, trong khi huy động nguồn lực từ khu vực tư nhân đóng vai trò chính lại càng làm trầm trọng thêm sự bất bình đẳng tồn tại giữa trẻ em giàu và nghèo. Do đó, chính phủ phải tham gia dưới hình thức đầu tư công vào lĩnh vực này, chứ không chỉ dựa vào huy động nguồn lực từ khu vực tư nhân để tăng khả năng tiếp cận giáo dục cho tất cả trẻ em và từng bước giảm bất bình đẳng trong giáo dục mầm non (Woldehanna, T., 2016).

b. Huy động nguồn lực cho sự phát triển của trẻ em

Nghiên cứu của Laurin, Bilodeau, Giguère & Potvin cho rằng, không phải tất cả trẻ em đều bắt đầu cuộc sống với cùng một cơ hội hoặc cùng một vốn xã hội. Nghèo đói đặt một số trẻ em vào những bối cảnh ngăn cản chúng phát triển với tốc độ tương đương với những trẻ khác và thực tế này trở nên rõ ràng khi

chúng bắt đầu đi học. Những khác biệt được quan sát ở trẻ em cho thấy những bất bình đẳng có thể được giảm bớt bằng những chính sách công thông minh, hỗ trợ các gia đình trong hoàn cảnh kinh tế - xã hội bấp bênh. Vì thế, để trẻ sẵn sàng đến trường, cần huy động sự tham gia của các bên liên quan trong tổ chức dịch vụ chăm sóc trẻ nhỏ (Laurin I., Bilodeau, A, Giguère, N. & Potvin, L., 2015).

Sankar, khi nghiên cứu vấn đề huy động nguồn lực cộng đồng để cải thiện sự phát triển của trẻ nhỏ ở quận Ratlam, Madhya Pradesh, Ấn Độ đã đưa ra một dự án thí điểm gồm các hoạt động chủ yếu sau: 1) Nâng cao nhận thức về những vấn đề phát triển của trẻ trong các hộ gia đình và cộng đồng; 2) Tăng cường mối liên kết giữa các nhà cung cấp dịch vụ khác nhau; 3) Tăng cường mối liên hệ giữa cộng đồng, chính quyền địa phương và các nhà cung cấp dịch vụ; 4) Tạo điều kiện thành lập các *Nhóm nguồn lực làng* với đại diện của cộng đồng, chính quyền địa phương và các nhà cung cấp dịch vụ để đảm bảo sự hội tụ và phối hợp tốt hơn trong việc cung cấp dịch vụ; 5) Xây dựng các kế hoạch hành động tích hợp cấp làng xung quanh nhu cầu của trẻ em; 6) Vận động và vận động hành lang với chính quyền địa phương, quận và tiểu bang để phân bổ nguồn lực linh hoạt (Sankar, D., 2013).

c. Huy động nguồn lực cho sự phát triển chương trình và nâng cao chất lượng giáo dục mầm non

Theo Ouko, Abuya, Amolo, giáo dục mầm non là bậc học đầu tiên, có vai trò đặc biệt quan trọng trong hệ thống giáo dục của bất kì quốc gia nào. Đồng thời, đây cũng là bậc học đòi hỏi phải được thực hiện bằng một chương trình giáo dục đảm bảo cung cấp nền tảng vững chắc cho sự phát triển toàn diện của trẻ cũng như sự phát triển tiếp theo của các khái niệm khoa học mà trẻ sẽ gặp trong suốt cuộc sống học tập của mình. Nghiên cứu của các tác giả cho thấy sự hợp tác của các bên liên quan có tác động tích cực đến việc huy động nguồn lực cho phát triển các chương trình giáo dục mầm non (Ouko, N.G., Abuya, I.O. & Amolo, P.O, 2020).

Fernald, Engle, Behrman cho rằng, để thực hiện chương trình giáo dục mầm non có hiệu quả, các quốc gia cần huy động nguồn lực đầu tư cho đào tạo, bồi dưỡng giáo viên. Giáo viên mầm non cần được đào tạo một cách cơ bản và được bồi dưỡng thường xuyên để không chỉ thích ứng với chương trình giáo dục mầm non mà quan trọng hơn còn có khả năng phát triển chương trình giáo dục mầm non. Điều rõ ràng là, năng lực và kinh nghiệm chuyên môn của giáo viên mầm non ảnh hưởng quyết định đến chất lượng của bậc học nói chung, việc thực hiện chương

trình giáo dục nói riêng. Các nguồn lực đào tạo, bồi dưỡng giáo viên phải huy động từ nhiều nguồn khác nhau: từ đầu tư công của Chính phủ, từ các tổ chức kinh tế - xã hội; từ các bên liên quan (Fernald, L., Engle, P. & Behrman, J., 2014).

3.3. Các nghiên cứu về quản lý huy động nguồn lực phát triển giáo dục mầm non

a. Ý nghĩa của quản lý huy động nguồn lực phát triển giáo dục mầm non.

Maiyo, Owiye & Shiundu cho rằng, huy động nguồn lực rất quan trọng đối với bất cứ một hệ thống giáo dục nào, nhất là giáo dục mầm non hiện đang đối mặt với nhiều thách thức. Tuy nhiên, cùng với huy động nguồn lực phải quản lý huy động nguồn lực và sử dụng nguồn lực một cách hiệu quả. Nếu không, nguồn lực mà các nhà trường huy động được sẽ trở nên lãng phí; các mục tiêu phát triển bền vững đối với trẻ em sẽ không thực hiện được theo đúng lộ trình và kế hoạch. Các tác giả cũng giải thích lí do tại sao quản lý huy động nguồn lực lại quan trọng đối với giáo dục mầm non đến như vậy. Các lí do này là: 1) Đảm bảo công bằng: Phân bổ nguồn lực hợp lí giúp thu hẹp khoảng cách giữa các nhóm trẻ có điều kiện kinh tế - xã hội khác nhau; 2) Nâng cao chất lượng giáo dục: Nguồn lực được huy động và quản lý tốt có nghĩa là các công cụ giảng dạy tốt hơn, cơ sở vật chất được bảo trì tốt hơn và chương trình giảng dạy được cập nhật hơn; 3) Khuyến khích đổi mới: Với sự hỗ trợ tài chính phù hợp, các tổ chức giáo dục có thể đầu tư vào nghiên cứu đổi mới phương pháp, hình thức tổ chức dạy học tối ưu hóa sự phát triển của trẻ (Maiyo, J., Owiye, J. & Shiundu, J., 2012).

Theo Levacic, phần lớn các quốc gia đều phải đối mặt với nguồn lực hạn chế và điều này đặc biệt đúng đối với các tổ chức giáo dục, đặc biệt là những tổ chức ở các quốc gia đang phát triển, nơi nguồn tài trợ công rất hạn chế và ngay cả cha mẹ nghèo cũng thường phải trả học phí. Do đó, các tổ chức giáo dục phải quản lý tài chính và nguồn lực huy động được của mình một cách hiệu quả để đảm bảo lợi ích học tập tối đa cho trẻ, nhất là trẻ ở lứa tuổi mẫu giáo (Levacic, R., 2020).

b. Các vấn đề quản lý huy động nguồn lực phát triển giáo dục mầm non

Khi nghiên cứu vấn đề tăng cường quản trị hệ thống dịch vụ phát triển trẻ thơ xuyên quốc gia, Britto, Yoshikawa, Ravens, Ponguta, Reyes, Dimaya, Nieto, Seder đề cập đến quản lý huy động nguồn lực cho giáo dục mầm non. Theo các tác giả, quản lý huy động nguồn lực cho giáo dục mầm non nói chung, quản lý huy động nguồn lực cho hệ thống dịch vụ phát triển

trẻ thơ nói riêng là các lĩnh vực của quản lý giáo dục. Vì thế, quản lý huy động nguồn lực cho giáo dục mầm non phải bắt đầu từ việc xây dựng kế hoạch hay chiến lược huy động nguồn lực; tổ chức, chỉ đạo thực hiện kế hoạch hay chiến lược huy động nguồn lực thông qua các quy trình, mô hình, cơ chế thích hợp; đánh giá và thực hiện sự điều chỉnh kế hoạch hay chiến lược huy động nguồn lực. Các tác giả cũng lưu ý rằng, mỗi quốc gia, thậm chí là từng địa phương của các quốc gia, do có những khác biệt về địa lý, kinh tế - xã hội, thu nhập, đầu tư của chính phủ cho giáo dục... nên cần phải có cách thức quản lý huy động nguồn lực cho giáo dục mầm non phù hợp; không nên vận dụng một cách máy móc kinh nghiệm của các nước (Britto, P, Yoshikawa, H, Ravens, J, Ponguta, L, Reyes, M, Dimaya, S& Nieto, A, 2014).

Shawar & Shiffman nghiên cứu những thách thức đối với quản lý huy động nguồn lực cho phát triển giáo dục nói chung, giáo dục mầm non nói riêng. Theo các tác giả, quản lý huy động nguồn lực cho giáo dục mầm non trong phạm vi toàn cầu và ở từng quốc gia đang đứng trước 05 thách thức sau: 1) Đầu tư công của chính phủ cho giáo dục, trong đó có giáo dục mầm non chưa đầy đủ. Đây được xem là thách thức quan trọng nhất; 2) Việc tìm kiếm các nguồn lực ngoài ngân sách cho giáo dục mầm non ngày càng khó khăn do nhiều nguyên nhân (khó khăn về kinh tế - xã hội, sự phân biệt chủng tộc, chiến tranh...); 3) Năng lực của những người làm công tác quản lý huy động nguồn lực cho phát triển giáo dục mầm non còn hạn chế (kiến thức, kỹ năng, sự nhiệt tình và tháo vát); 4) Sự phối hợp giữa các cơ sở giáo dục mầm non với cộng đồng và các bên liên quan chưa chặt chẽ, chưa dựa trên những mô hình và cơ chế phù hợp; 5) Thiếu sự chỉ đạo thống nhất của các cơ quan quản lý giáo dục từ cấp trung ương đến địa phương về huy động nguồn lực cho giáo dục mầm non. Từ đó, theo các tác giả, để nâng cao hiệu quả quản lý huy động nguồn lực cho phát triển giáo dục mầm non cần có các giải pháp để giải quyết và vượt qua những thách thức này (Shawar, Y.R. & Shiffman, J., 2017).

Theo Baldezamo, công nghệ thông tin đóng vai trò then chốt trong giáo dục hiện đại, cách mạng hóa các quy trình giảng dạy và học tập. Vì thế, công nghệ thông tin được xem là một nguồn lực quan trọng của giáo dục nói chung, giáo dục mầm non nói riêng. Quản lý hiệu quả nguồn lực này trong môi trường giáo dục là để tối đa hóa lợi ích tiềm năng của công nghệ thông tin. Cùng với nghiên cứu công nghệ thông tin như một nguồn lực, R.C. Baldezamo còn nghiên cứu công nghệ thông tin như một công cụ hữu ích để quản lý các nguồn lực giáo dục khác. Những vấn đề về ý nghĩa, mục đích, yêu cầu, nội

dung, cách thức sử dụng công nghệ thông tin mà tác giả đề cập tới trong quản lý các nguồn lực giáo dục có thể vận dụng vào quản lý huy động nguồn lực phát triển giáo dục mầm non (Baldezamo, R. C., 2024).

Theo Agabii, hiệu quả quản lý huy động nguồn lực giáo dục, trong đó có giáo dục mầm non, phụ thuộc rất nhiều vào sự tháo vát của các nhà quản lý. Một nhà quản lý được xem là tháo vát khi khéo léo tìm ra những cách để giải quyết nhanh nhất, kết quả nhất những công việc khó khăn. Sự tháo vát trong quản lý là sự kết hợp giữa tính hiệu quả và hiệu lực khi xử lý các vấn đề của tổ chức. Tính hiệu quả cho phép người quản lý luôn theo dõi các mục tiêu của tổ chức, trong khi tính hiệu lực cho phép người quản lý hướng đến sự thận trọng trong việc đạt được các mục tiêu của tổ chức. Do đó, một nhà quản lý giáo dục tháo vát sẽ thận trọng trong việc sử dụng các nguồn lực khan hiếm để thực hiện các chính sách và chương trình giáo dục (Agabii, C. O, 2010).

Ở trong nước, tuy không trực tiếp nghiên cứu về quản lý huy động nguồn lực phát triển giáo dục mầm non nhưng tác giả Nguyễn Tiến Hùng đã có một cái nhìn khá toàn diện về các vấn đề của quản lý huy động nguồn lực phát triển cơ sở giáo dục nói chung: Từ khái niệm quản lý huy động nguồn lực phát triển cơ sở giáo dục; cách tiếp cận quản lý huy động nguồn lực phát triển cơ sở giáo dục; nguyên tắc quản lý huy động nguồn lực phát triển cơ sở giáo dục đến quy trình, nội dung và tiêu chí quản lý huy động nguồn lực phát triển cơ sở giáo dục; sự tham gia của các bên liên quan vào quản lý huy động nguồn lực phát triển cơ sở giáo dục. Kết quả nghiên cứu của tác giả rất hữu ích cho quản lý huy động nguồn lực phát triển giáo dục mầm non trong bối cảnh hiện nay (Nguyễn Tiến Hùng, 2019).

Tác giả Lê Thị Mai Hoa khi bàn về quan điểm, chính sách và định hướng phát triển giáo dục mầm non đáp ứng yêu cầu sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong giai đoạn mới cũng đề cập đến vấn đề quản lý huy động nguồn lực phát triển giáo dục mầm non. Theo tác giả, cần đổi mới cơ chế huy động nguồn lực thực hiện chính sách xã hội theo hướng linh hoạt, hiệu quả; nguồn lực nhà nước giữ vai trò chủ đạo, đồng thời huy động hợp lý nguồn lực xã hội và hợp tác quốc tế; tăng cường xã hội hoá, hợp tác công - tư trong thực hiện chính sách xã hội (Lê Thị Mai Hoa, 2023).

4. Kết luận

Từ các nghiên cứu cho thấy, nguồn lực giữ vai trò quan trọng đối với việc thực hiện các mục tiêu và chiến lược phát triển giáo dục nói chung, giáo dục mầm non nói riêng; huy động nguồn lực là

chìa khóa để phát triển giáo dục nói chung, giáo dục mầm non nói riêng. Để huy động nguồn lực cho phát triển giáo dục bền vững, trong đó có giáo dục mầm non, cần có chiến lược và cách tiếp cận sáng tạo. Quản lý huy động nguồn lực cho phát triển

giáo dục mầm non là một lĩnh vực của quản lý giáo dục; bao gồm xây dựng kế hoạch huy động nguồn lực; tổ chức, chỉ đạo thực hiện kế hoạch huy động nguồn lực; đánh giá và thực hiện sự điều chỉnh kế hoạch huy động nguồn lực.

Tài liệu tham khảo

- Agabii, C. O. (2010). Prudential Approach to Resource Management in Nigerian Education: A Theoretical Perspective, *International Journal of Scientific Research in Education*, 3(2), 94-106.
- Aref, A. (2010). Community Participation for Educational Planning and Development. *Nature and Science* 2010, 8(9):1-4.
- Baldezamo, R. C. (2024). A Systematic Review on Technology Resource Management in Education, *Asian Journal of Education and Social Studies* 50(7):272-285.
- Britto, P, Yoshikawa, H, Ravens, J, Ponguta, L, Reyes, M, Dimaya, S& Nieto, A. (2014). Strengthening systems for integrated early childhood development services: a cross-national analysis of governance, *Ann. N. Y. Acad. Sci.*, 1308 (1) (2014), pp. 245-255, 10.1111/nyas.12365.
- Chính phủ. (2024). Quyết định số 1705/QĐ-TTg ngày 31/12/2024 phê duyệt Chiến lược Phát triển giáo dục đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045.
- Evelyn, N.T., Nzokurum J. C. & Agabi, O. G. (2024). Innovative Approaches To Financial Resource Mobilization For Sustainable Secondary Education In Rivers State, *International Journal of Innovative Education Research* 12(4):91-105, Oct-Dec., 2024.
- Fernald, L., Engle, P. & Behrman, J. (2014). *Preschool programs in developing countries*. DOI:10.7208/chicago/9780226078854.003.0003. In book: Education Policy in Developing Countries (pp.65-106).
- Grace, O.N., Abuya, I.O. & Amolo, P.O. (2020) Stakeholder Collaboration and Resources Mobilization for Science Activities in Early Years Education Programme in Kisumu West Sub-County, Kenya. *IOSR Journal of Research & Method in Education*, Issue 1 Ser. IV. (Jan. - Feb.2020), PP 24-35.
- Laurin I., Bilodeau, A, Giguère, N. & Potvin, L. (2015). *Intersectoral Mobilization in Child Development: An Outcome Assessment of the Survey of the School Readiness of Montreal Children*. <https://www.mdpi.com> > ...
- Levacic, R. (2020). *Educational Resource Management*, <https://discovery.ucl.ac.uk> > eprint > Educational.
- Lê Thị Mai Hoa. (2023). Quan điểm, chính sách và định hướng phát triển giáo dục mầm non đáp ứng yêu cầu sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong giai đoạn mới, <https://tapchigiaoduc.edu.vn> > article > quan-diem-dinh-...
- Maiyo, J., Owiye, J. & Shiundu, J. (2012). *Management Of Resources In Early Childhood Development Centers: And Its Implication For Quality Of Education In Bungoma East District, Kenya*, <https://www.amazon.com/Management-Resources-Childhood-Development-Centers/dp/3846542032>.
- Molefe, C. (2017). Resource Mobilisation: A prerequisite for project implementation, success and sustainability. African Union Commission.
- Nguyễn Tiến Hùng. (2019). Quản lý huy động nguồn lực phát triển cơ sở giáo dục, *Tạp chí Khoa học Giáo dục Việt Nam*, tr.7-11.
- Samuel, N.E. & Chioma, U. (2024). Effective Resource Mobilization: School Administrators Strategy for the Sustainability of Secondary Education in Calabar Education Zone, Cross River State, Nigeria. *Journal of Public Administration, Policy and Governance Research (JPAPGR)*, Vol. 2, No. 2, 2024.
- Sankar, D. (2013). *Improving Early Childhood Development through Community Mobilization and Integrated Planning for Children*. <https://www.itacec.org> > session_3 > Deepa_Sanka.
- Shawar, Y.R. & Shiffman, J. (2017). Generation of global political priority for early childhood development: the challenges of framing and governance, *Lancet*, 389 (10064) (2017), pp. 119-124.
- Suwartono, T. (2019). *The resource mobilization methods for education*, <https://www.researchgate.net> > figure.
- Trịnh Thu. (2024). Phát triển giáo dục cần ưu tiên đảm bảo điều kiện cơ sở vật chất và nguồn lực tài chính. <https://tapchigiaoduc.edu.vn> > article > phat-trien-giao-d... 17/10/2024.
- Trịnh Văn Hà. (2024). Huy động nguồn lực tham gia vào các hoạt động giáo dục ở trường tiểu học theo hướng đảm bảo công bằng xã hội trong giáo dục, *Tạp chí Thiết bị dạy học*, tập 2, số 321, tr.256-258.
- Ouko, N.G., Abuya, I.O. & Amolo, P.O. (2020). Stakeholder Collaboration and Resources Mobilization for Science Activities in Early Years Education Programme in Kisumu West Sub-County, Kenya, *IOSR Journal of Research & Method in Education*, Issue 1 Ser. IV. (Jan. - Feb.2020), PP 24-35.
- UNICEF. (2019). *A World Ready to Learn Prioritizing Quality Early Childhood Education*, <https://www.unicef.org/reports/a-world-ready-to-learn-2019>.
- Wambua, A.W. (2015). *Mobilization and Allocation of Teaching and Learning Resources Among Subjects in Public Secondary Schools in Makueni County, Kenya*. <https://ir-library.ku.ac.ke> > bitstreams > content.
- Woldehanna, T. (2016). *Inequality, preschool education and cognitive development in Ethiopia: implication for public investment in pre-primary education*, *International Development of Behavioral Development*, 40 (6) (2016), pp. 509-516.